

Remissyttrande

2005-01-26

Dnr RA 04-2005/156

Rymdstyrelsen
Box 4006
171 04 Solna

Redovisning av uppdrag angående behovet av långsiktig försörjning av Svenska fjärranalysdata

Riksarkivet (RA) vill härmed framföra följande synpunkter på förslaget.

RA ser positivt på förslaget att inrätta ett gemensamt arkiv för satellitdata med Lantmäteriverket som arkivansvarig myndighet. Dock måste följande särskilt beaktas.

Av utredningen framgår att det är Lantmäteriverket genom den affärsdrivande divisionen Metria som föreslås vara arkivansvarig för arkivet. Myndigheters affärsdrivande verksamheter är föremål för offentlighetslagstiftningen. Således är tryckfrihetsförordningen, arkivlagen samt Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om arkiv (RA-FS) tillämpliga. Vid utformning av arkivet bör särskilt reglerna i RA:s Föreskrifter om ändring i Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 1994:2) om upptagningar för automatisk databehandling (ADB-upptagningar) beaktas.

Under kap. 8 Datapolicy och nyttjanderätter redogör utredningen för vissa grundprinciper rörande satellitdata. Det framgår att priser och övriga kommersiella och legala rättigheter varierar starkt mellan olika satellitägare och typer av satellitdata, samtidigt som utredningen fastslår att de offentliga behoven av satellitdata tenderar att öka.

Detta innebär, som RA ser det, att tillgänglighetsfrågan är av ytterst central betydelse. Offentliga organisationer och forskare måste garanteras långsiktig tillgång till informationen. Mot bakgrund av detta saknar RA en utförligare analys av de rättsliga förhållandena som gäller. Vad som behövs är en analys av hur reglerna i 2 kap. tryckfrihetsförordningen skall tillämpas i förhållande till de regler och avtal rörande upphovsrätt, fleranvändarlicenser, nyttjanderätter m.m. som nu reglerar användningen av olika typer av satellitdata.

Vidare är det av största vikt att ta ställning till exakt vilken data som faktiskt skall bli föremål för arkivering. Även för obehandlad data s.k. rå data (se figur 2 sid. 3) som inkommer till arkivet måste frågan rörande bevarande alternativt gallring av denna utredas närmare. För gallring av sådan data krävs det gallringsbeslut av RA i enlighet med reglerna i arkivlagen.

Remissyttrande

2005-01-26

Dnr RA 04-2005/156

Eftersom förslaget innebär att flera myndigheter kommer att använda sig av arkivet för sina respektive verksamheter innebär detta att allmänna handlingar härstammande från arkivet kommer att förvaras hos flera olika myndigheter. Satellitdata kan även bli föremål för myndighetsutövning mot enskild (Länsstyrelserna för kontroll utbetalt jordbrukarstöd). Varje myndighet har då ansvar för utlämnande av uppgifter i enlighet med reglerna i 2 kap. tryckfrihetsförordningen. I övrigt gäller att myndigheternas hantering av satellitdata skall ske i enlighet med arkivlag och RA: s föreskrifter och allmänna råd (RA-FS).

Beslutande i detta ärende har varit riksarkivarie Tomas Lidman. Närvarande vid den slutliga handläggningen har också varit arkivrådet Per Jansson samt arkivarie Martin Utvik (föredragande).

Tomas Lidman

Martin Utvik